

***Макроиқтисодиёт
фанининг
предмети ва
ўрганиш усуллари***

МАКРОИҚТИСОДИЁТ

Режа

- 1. “Макроиктисодиёт” фанининг шаклланиши тарихи, предмети ва объекти.
- 2. Макроиктисодиёт фанининг тадқиқот усуллари.
- 3. “Ресурслар-товарлар ва хизматлар” ҳамда “даромадлар – харажатлар”нинг доиравий оқими модели.

Макроиктисодиёт –

бу иқтисодиёт хатти-харакатини бир бутун кўринишда ўрганувчи ва изохлаб берадиган иқтисод фанининг соҳасидир

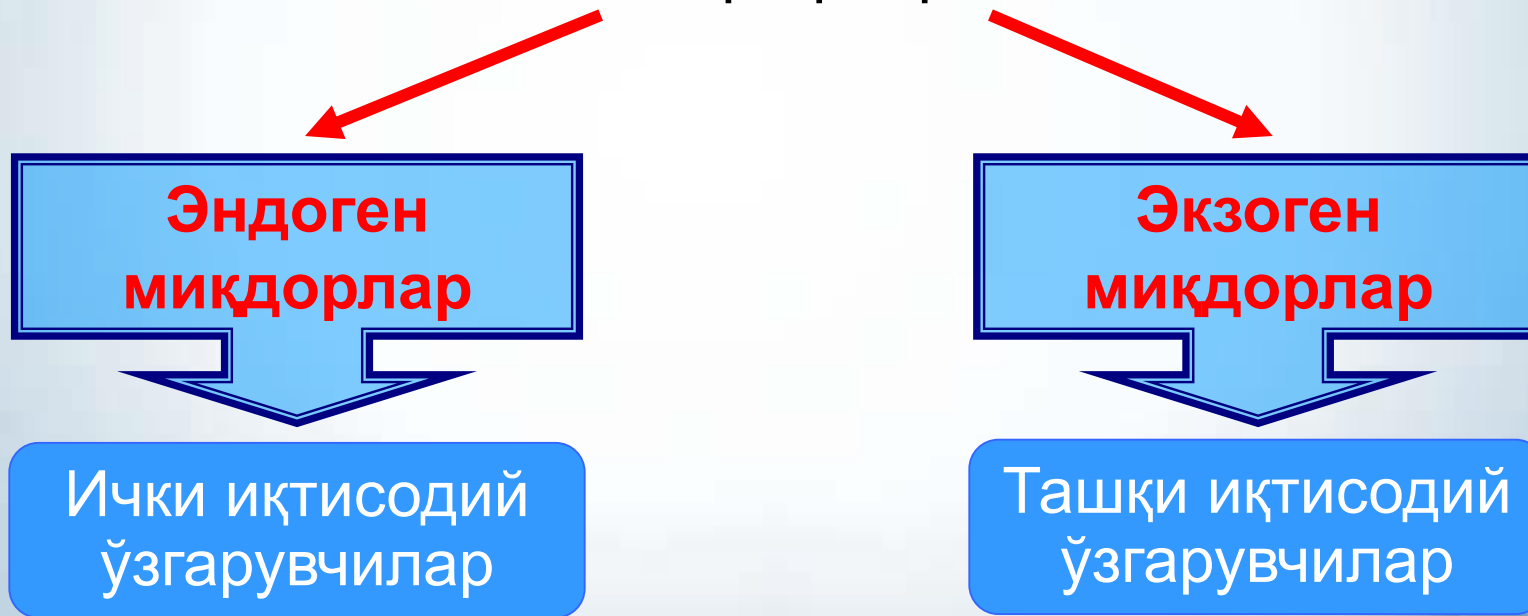
Макроиктисодиётни ўрганишда қўлланиладиган асосий усуллар

- Илмий абстракция
- Анализ ва синтез
- Оддийдан мураккабга
- Дедукция
- Индукция
- Статистик
- Иқтисодий-математик усуллар, моделлаштириш

Макроиктисодий модел

Иқтисодий ходисалар ва жараенлар борасидаги функционал алоқаларни кузатиш мақсадига қаратилган формал (мантиқий, график, алгебраик) равишдаги таърифдир

Макроиктисодий модел

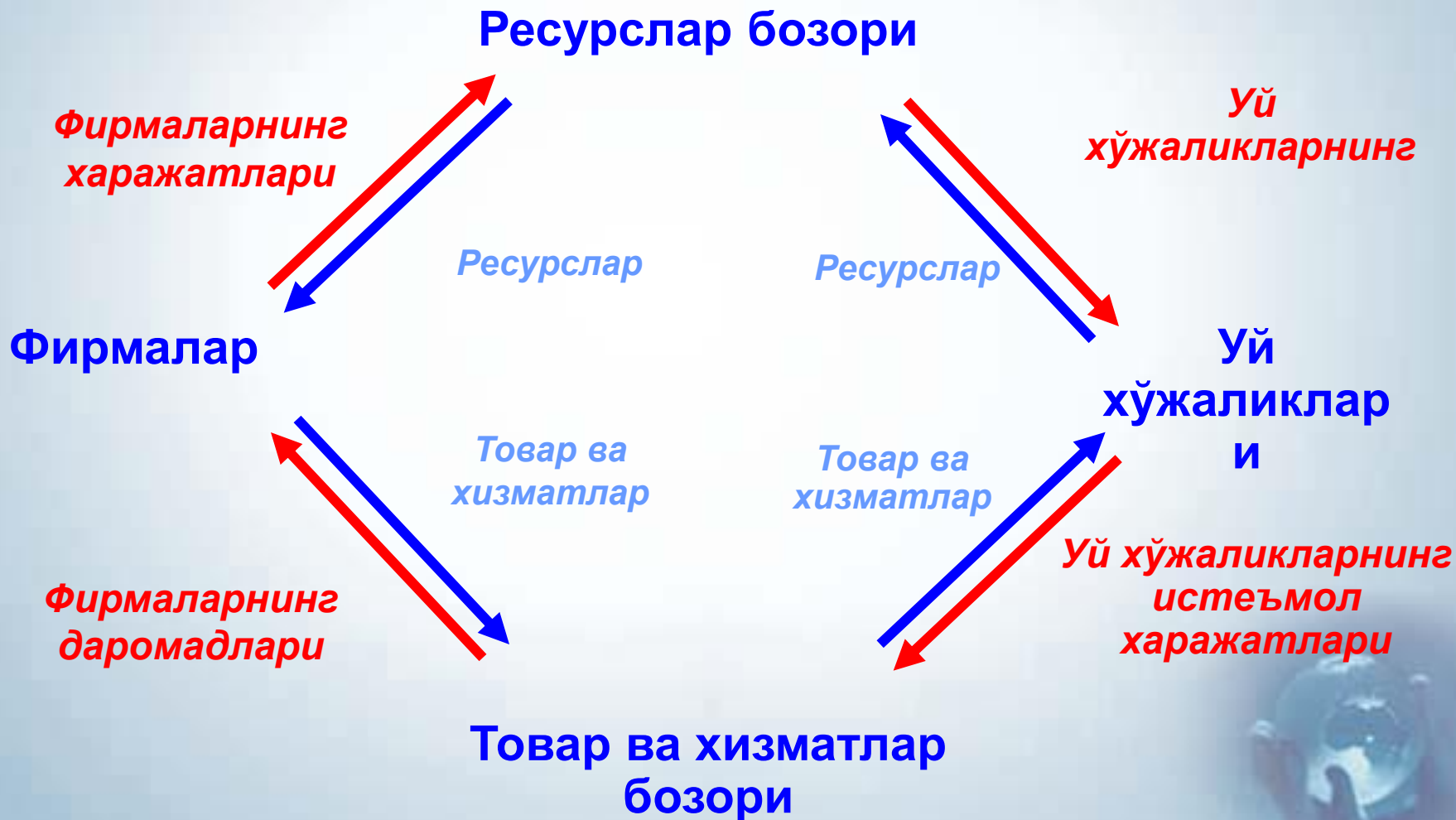
**Эндоген
миқдорлар**

Давлат харажатларининг
ўзгариши
Солиқларнинг ўзгариши
Пул массасининг
ўзгариши

**Экзоген
миқдорлар**

Иш билан бандлик
даражаси
Ишлаб чиқариш
даражаси
Инфляция
Фоиз ставкаси
Валюта курси

Иқтисодиётдаги айланма оқимларнинг базис модели

Захиралар

фақатгина муайян бир вақт оралиғида ўлчаниши мумкин ва объектнинг маълум санадаги (йилнинг боши ёки охирида) ҳолатини ифодалайди. Масалан, давлат қарзи, иқтисодиётдаги капитал захираси, ишсизларнинг умумий сони ва бошқалар.

Оқимлар

вақт бирлигида ўлчанади (бир ойда, кварталда ва бошқ.) ва иқтисодий жараёнларнинг вақт ичида ҳақиқий оқимини ифодалайди: бир йилдаги истеъмол харажатларининг ҳажми, бир йилдаги инвестициялар ҳажми, бир кварталда ишини йўқотганлар ва бошқ.

Чиқимлар

мамлакат ичидаги даромадни ишлаб чиқарилган маҳсулотни сотиб олишдан ўзга нарсаларга сарф қилиш. Буларга жамғармалар, солиқлар ва импорт киради.

Инъекциялар

бу ички ишлаб чиқарилган маҳсулотларни истеъмоли учун қилинадиган ҳар қандай қўшимчасидир. Буларга инвестициялар, давлат харажатлари ва экспорт киради.

Макроиктисодий сиесатнинг асосий шакллари

Пул - кредит (монетар) сиёсати

Бюджет-солиқ (фискал) сиёсати

Инвестиция сиёсати

Ташқи савдо сиёсати

Ижтимоий сиёсат

Макроиктисодий сиёсатнинг муҳим вазифалари

Макроиктисодий барқарорлик

Иқтисодий ўсиш

Аҳоли фаровонлигини таъминлаш

